

Zvezde dojenčice ujete v galaktično pajkovo mrežo

V samem začetku vesolja, kmalu po prapoku, je gravitacija pričela vleči skupaj drobne delce in iz njih tvoriti zvezde. Milijone in milijarde zvezd je gravitacija povezala v skupine, ki jim pravimo galaksije. In gravitacija je tudi tista, ki veže galaksije v združbe, ki jim pravimo 'jate galaksij'.

Galaktične jate so največje skupine v celotnem vesolju. Vsebujejo na stotine ali celo tisoče gigantskih galaksij polnih zvezd in velikanske oblake žgoče vročega plina (do 100 milijonov stopinj!). Naša domača Galaksija s 300 milijardami zvezd je videti kot majcena vas v primerjavi s temi vrvečimi kozmičnimi mesti.

To sliko je ustvaril več risar in, čeprav ni prava fotografija, tudi ni samo plod risarjeve domišljije. Narejena je na podlagi pravih informacij, da bi nam dala realističen pogled na jato galaksij nastajajočo pred 10 milijardami let!

(Preberite 'Blisk iz preteklosti', da izveste, kako astronomi gledajo nazaj v času.)

Ta slika prikazuje galaksijo Pajkova mreža, ki nastaja v središču galaktične jate. Pajkova mreža je ena od najstarejših odkritih galaksij. Sestavlja jo na ducate manjših galaksij, ki se združujejo!

Tako kot gradbišča na Zemlji so tudi galaktične jate polne prahu, dokler so "v gradnji". Zato je težko videti, kaj točno se dogaja v njih. K sreči imamo sedaj teleskope, ki lahko pokukajo skozi debelo kopreno.

Z enim od teh posebnih teleskopov je astronomom prvič uspelo videti zvezde, ki se rojevajo v galaktični jati, ki ji pripada Pajkova mreža. A čakalo jih je presenečenje, ko so spoznali, kje te zvezde nastajajo.

Kot namiguje že ime Pajkova mreža, ima ta galaksija veliko tankih, nitastih rokavov, ki se raztezajo iz središča navzven. Astronomi so pričakovali, da bodo večino novih zvezd našli v sredini te velikanske galaksije. A namesto tega so ugotovili, da večina zvezd nastaja v majhnem območju, ujetem na enem od njenih tankih pajčevinastih vlaken!

COOL FACT

Za to odkritje so morali astronomi preživeti kar 40 ur v kontrolni sobi teleskopa, ki se nahaja na vrhu 5000 metrov visoke gore! To je višje od Mont Blanca!

More information about EU-UNAWA
Space Scoop: www.eu-unawe.org/kids/